

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.278/2019/7. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten, a 2020. február 26. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta az alábbi

Í T É L E T E T:

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt I. r. vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2019. augusztus 22. napján kelt 8.B.1483/2018/22. számú ítéletét mindkét vádlott vonatkozásában megváltoztatja.

Az I. r. terhére rótt bűncselekményt társtettesként elkövetettnek minősíti.

A szabadságvesztésbe az előzetes letartóztatás mellett a 2018. március 8. napjától 2019. augusztus 22. napjáig házi őrizetben, illetve ingatlan elhagyását tiltó bűnügyi felügyeletben töltött időt számítja be.

A II. r. vádlott terhére rótt cselekményt társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettének [Btk. 176.§ (1) bekezdés 4. fordulat] minősíti.

Szabadságvesztését 2 (kettő) évre, a próbaidő tartamát 5 (öt) évre súlyosítja.

A vádlott által házi őrizetben majd ingatlan elhagyását tiltó bűnügyi felügyeletben töltött idő helyesen 2018. március 8. napjától 2018. szeptember 4. napjáig tartott, ezen időtartamot rendeli beszámítani a kiszabott szabadságvesztésbe.

A feltételes szabadságra bocsátásnak a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napjában megjelölt időpontja mindkét vádlott tekintetében a kedvezmény lehetőségének legkorábbi napja.

Az elkobozni rendelt T-8/2018. számon 5-31. szám alatt lefoglalt bűnjelek közül az 5-18. és 20-31. tételszám alattiakat ugyanazon tételszámok mellett a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala Bj.521/2019. számon kezeli.

Az I. r. vádlottal szemben elrendelt vagyonelkobzás összegét 871.000 Ft (nyolcszáz-hetvenegyezer) forintra felemeli, ezzel együtt a vádlottnak kiadni rendelt 500.000 (ötszázezer) Ft lefoglalásának megszüntetését, kiadását és bűnügyi költség biztosítására visszatartását előíró rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy II. r. vádlott 2018. szeptember 5. napjától 2019. március 8. napjáig közigazgatási terület elhagyását tiltó bűnügyi felügyelet hatálya alatt állt, továbbá e vádlott személyazonosító okmányának száma 317396 EE.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS

- [1] A Fővárosi Törvényszék a 2019. augusztus 22. napján megtartott nyilvános tárgyaláson kihirdetett 8.B.1483/2018/22. számú ítéletével I.r. vádlottat kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés] miatt 4 év börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetéséből annak kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a vádlott által előzetes fogva tartásban, házi őrizetben és bűnügyi felügyeletben töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról akként, hogy a házi őrizet és a bűnügyi felügyelet beszámítása során 4 napi kényszerintézkedés felel meg egy-egy napi szabadságvesztésnek. Ellenben a vádlott ellen kábítószer-birtoklásának vétsége [Btk. 178. § (1) bekezdés IV. fordulat, (5) bekezdés] miatt indult büntetőeljárást megszüntette.
- [2] II. r. vádlottat kábítószer-birtoklásának büntette [Btk. 178. § (1) bekezdés I. fordulat] miatt 1 év 6 hónap - végrehajtásában 4 évi próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztés büntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, és a végrehajtás utólagos elrendelése esetén a vádlott ugyancsak a kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Ez esetben beszámítani rendelte a vádlott által előzetes fogvatartásban, házi őrizetben és bűnügyi felügyelet hatálya alatt töltött időt akként, hogy a házi őrizet és a bűnügyi felügyelet beszámítása során 4 nap kényszerintézkedés felel meg egy-egy napi szabadságvesztés büntetésnek.
- [3] Mindemellett I. r. vádlottal szemben a tőle lefoglalt 871.000 Ft-ból 371.000 Ft erejéig vagyonelkobzást rendelt el, a fennmaradó 500.000 Ft-ot - annak lefoglalásának megszüntetése és a vádlottnak történő kiadása mellett - a bűnügyi költség biztosítására visszatartani rendelte.
- [4] Határozott ezen felül a további lefoglalt tárgyakról, és a bűnügyi költség viseléséről is.
- [5] Az ítélet ellen az ügyész három munkanap fenntartását követően I. r. vádlott terhére a megszüntető rendelkezés ellen, bűnösségének a Btk. 178. § (1) bekezdés 4. fordulatába ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő kábítószer birtoklás vétségében történő megállapítása, vele szemben halmazati büntetés kiszabása és e körben lényegesen hosszabb tartamú, fegyház fokozatú szabadságvesztés, és közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazása, továbbá a tőle lefoglalt 871.000 forint teljes összegének erejéig történő vagyonelkobzás elrendelése érdekében; II. r. vádlott terhére téves minősítés miatt, a cselekmény kábítószer-kereskedelem büntetteként történő értékelése, ezzel együtt a fő- és mellékbüntetésének súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést.
- [6] I. r. vádlott védője téves minősítés miatt és a kiszabott büntetés enyhítése céljából fellebbezett.
- [7] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.755/2019/4. számú átiratában az ügyészi fellebbezést részben eltérő indokokkal, irányát tekintve azonban teljes egészében fenntartotta.
- [8] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság által a perrendi szabályoknak megfelelően lefolytatott bizonyítás eredményeképpen megállapított tényállás kisebb mértékben hiányos, a Be. 592.

- § (2) bekezdés a) pontján alapuló részleges megalapozatlanság azonban álláspontja szerint az iratok tartalma alapján kiküszöbölhető.
- [9] Ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a tényállást egészítse ki:
- [10] - az I. r. vádlott által gyűjteményenként birtokolt 22 db ecstasy tabletta összömegével és hatóanyag-tartalmával;
- [11] - a vádlottak által létrehozott kannabisz ültetvény 1.000.000 Ft körüli összegben meghatározható bekerülési költségével.
- [12] - az ültetvény helyéül szolgáló raktárépület bérletével kapcsolatos mindösszesen 82.100 Ft + Áfa bérleti díjával,
- [13] - és azzal, hogy egy tő marihuána növény becsült hozama 80-100 gramm.
- [14] Álláspontja az volt, hogy bár az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, az I. r. vádlott által lakásában gyűjteményenként tartott ecstasy tabletta tekintetében tévesen szüntette meg az eljárást azon a címen, hogy annak a súlyosabb bűncselekmény mellett a felelősségre vonás szempontjából nincsen jelentősége, emellett a II. r. vádlott természetői magatartását is tévesen értékelte.
- [15] Utalt arra, hogy a Be. 567. § (1) bekezdés f) pontjában írt megszüntetési ok alkalmazása szempontjából nem csak a büntetési tételnek van jelentősége, hanem össze kell vetni a halmazatban álló két bűncselekmény konkrét tárgyi súlyát és társadalomra veszélyességét.
- [16] Szerinte ebből a szempontból nem lényegtelen körülmény, hogy a terjesztői típusú magatartással érintett kábítószer mennyisége csak kis mértékben haladja meg a jelentős mennyiség alsó határához megkívánt értéket, annak 1,7-szerese. Ehhez képest a 22 db ecstasy tabletta hatóanyag-tartalma a csekély mennyiség felső határához megkívánt 1 grammot megközelíti, az alapmennyiségű kábítószer tartása pedig már lényegesen súlyosabb, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett büntet megállapítására lehet alkalmas. E körülmények miatt meglátása szerint a megszüntetéssel érintett bűncselekmény nem tekinthető a felelősségre vonás szempontjából jelentéktelennek.
- [17] A II. r. vádlott terhére értékelt cselekmény téves minősítése kapcsán az ügyészi fellebbezés vonatkozó részét (4. oldal 2. bekezdés) nem tartotta fenn, minthogy szerinte az a felülmérlegelés tilalmába ütközik, ehelyett eltérő indokok alapján - tényből tényre történő helyes következtetés levonásával - látta megállapíthatónak a kábítószer-kereskedelem büntetét, az alábbiak szerint:
- [18] Mivel az ültetvény létrehozása körülbelül 1.000.000 Ft-ot tett ki, a helyiség bérletével kapcsolatos költség havi 100.000 Ft-ot, a vádlottak havi marihuána szükséglete ugyancsak kb. 100-120.000 Ft-ot, ebből látható, hogy mindazt a költséget, mellyel állításuk szerint a fogyasztási igényüket saját termesztéssel felfedezték, az ültetvény fenntartásával és kialakításával kapcsolatos költségekre kellett fordítaniuk. Így amennyiben a vádlottak az ültetvénnyel továbbra is csak a saját fogyasztásukat fedezték, a befektetett összegek megtérülésére esélyük sem volt.
- [19] Érvelt azzal is, hogy köztudomású, miszerint a kannabisz az idő előrehaladtával veszít a minőségéből, márpedig a leleplezésüket megelőző napokban leszüretelt 8 tő, minimálisan 640 gramm hozam több mint 100 napra elegendő mennyiséget jelent, és az újabb 8 tő aratása körülbelül egy hónap múlva már esedékessé is vált volna. Ekként a vádlottaknak több hónapi mennyiséget kellett volna készletezni, ez pedig a minőségromlás és a kockázati tényezők növekedését jelenti.
- [20] Mindezen körülményekből a II. r. vádlott elkövetői tudattartalmára nézve az a

következtetés vonható le, hogy a kábítószer-ültetvény létrehozása, a termesztés a saját saját fogyasztás biztosításán túl a felesleg kereskedelmi forgalomba juttatását, azon keresztül tehát a rendszeres haszonszerzést célozta.

- [21] Álláspontja szerint a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság hiánytalanul számba vette, de I. r. vádlott bűnösségi körének bővülésével, II.r. vádlott esetében pedig a súlyosabb minősítésre tekintettel mindkettejük esetén hosszabb tartamú fő- és mellékbüntetés szükséges a büntetési célok eléréséhez, a II. r. vádlott tekintetében a próbaidőre történő felfüggesztés mellőzésével.
- [22] Ezen felül véleménye szerint az I. r. vádlottnál a Btk. 37. § (3) bekezdés d) pontja szerinti fegyház fokozatú szabadságvesztésnél enyhébb végrehajtási fokozat megállapítására semmilyen indok nem mutatkozik.
- [23] Az I. rendű vádlottal szemben alkalmazott vagyonek Kobzás tekintetében utalt arra, hogy a Btk. 74/A. § (1) bekezdésében rögzített törvényi vélelem megdöntéséhez az ellenkező bizonyítása szükséges. Szerinte ehhez az I. r. vádlottnak nem csak azt kellett volna bizonyítania, hogy 10 alkalommal, alkalmanként 50.000 Ft-ot kapott az apjától, hanem azt is, hogy ezt a pénzt összegyűjtötte. Ezzel szemben viszont az állapítható meg, hogy az I.r. vádlott az apjától kapott pénzt nem összegyűjtötte, hanem az ültetvény létrehozására fordította. Ezért a teljes 871.000 Ft összegre nézve vagyonek Kobzásnak van helye.
- [24] Végül kifejtette, hogy II. r. vádlott tekintetében a házi őrizet és bűnügyi felügyelet adatait az elsőfokú bíróság tévesen rögzítette, és ezért a beszámításra vonatkozó rendelkezése is téves. E körben részletesen bemutatta a kényszerintézkedésről szóló határozatok adatait, melyekre figyelemmel álláspontja szerint kizárólag a 2018. március 8. napjától szeptember 4. napjáig terjedő időszak képezheti a bűnügyi felügyelet hatálya alatt töltött idő beszámításának alapját.
- [25] Mindezek alapján azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítélet tábla a törvényszék ítéletét változtassa meg, és e körben
- [26] - I. r. vádlott bűnösségét a Btk. 178. § (1) bekezdés 4. fordulatába ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő kábítószer birtoklása vétségében is állapítsa meg, a vele szemben kiszabott fő- és mellékbüntetés lényeges tartamban súlyosítsa, a szabadságvesztés büntetést fegyház fokozatban rendelje végrehajtani, és a házi őrizetben illető bűnügyi felügyelet alatt töltött időt 5 naponként rendelje beszámítani,
- [27] - II. r. vádlott cselekményét minősítse a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulata szerinti kábítószer-kereskedelem büntetettének, így a vele szemben kiszabott szabadságvesztést szintén lényeges tartamban súlyosítsa, a felfüggesztő rendelkezés mellőzésével és közügyektől eltiltás kiszabása mellett, a bűnügyi felügyeletével kapcsolatos adatok pontosítása útján helyesbítse a beszámításra vonatkozó rendelkezést, és
- [28] - az I. r. vádlott vonatkozásában lefoglalt 871.000 Ft teljes összege erejéig rendeljen el vagyonek Kobzást,
- [29] míg egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.
- [30] Az I.r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában a vádlott javára jelentkező enyhítő körülményeket hangsúlyozta, melyek alapján a büntetés enyhítését indítványozta.
- [31] A másodfokú nyilvános ülésen az ügyészség képviselője az írásbeli átiratával mindenben egyező indítványt tett.
- [32] Az I.r. vádlott védője kifejezett kérdésre az eltérő minősítést célzó fellebbezését már nem

tartotta fenn, így jogorvoslati indítványa már kizárólag a büntetés enyhítésére irányult. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság nem tudott feltárni súlyosító körülményt, ellenben számos enyhítő körülmény jelentkezik a vádlott oldalán, úgymint, a hatalmas időmúlás, a kényszerintézkedés hatálya alatt eltöltött idő, az, hogy az eljárás tárgyának egészségre gyakorolt hatása enyhébb mint más kábítószeré, sőt a Magyarországtól nyugatabbra fekvő országokban a 0,5 %-ot meg nem haladó THC hatóanyagú termékeket szabadon lehet forgalmazni. Hivatkozott arra, hogy az I. r. vádlott rendezett családi körülmények között nevelkedett, megbánta a cselekményét, a bűnismétlés veszélye esetében teljes mértékben kizárható.

- [33] A gyűjteményként tartott 22 darab ecstasy tablettával kapcsolatban kiemelte, hogy azok hatóanyaga napról-napra csökken és éppen gyűjtemény jellegéből következően az soha nem került volna elfogyasztásra, soha nem gyakorolt volna egészségre káros hatást.
- [34] Az I. r. vádlott személyi körülményei közül kiemelte, hogy szabadulása után munkát talált, korábbi életvezetésével szakított. Ennek igazolására bemutatott egy 2020. január 24-i laboratóriumi leletet annak bizonyítására, hogy a vádlott szervezetében kábítószer nem található. Ugyancsak bemutatta a vádlott jelenlegi munkáltatójának - a vádlott munkájáról megelégedettségét rögzítő - nyilatkozatát, amely álláspontja szerint egyúttal annak bizonyítéka is, hogy a vádlott hasznos tagja a társadalomnak.
- [35] Álláspontja szerint a hivatkozott személyi körülmények alapján érdemes arra, hogy a vele szemben a szabadságvesztést mérsékelje, és a végrehajtását a másodfokú bíróság felfüggeszse.
- [36] I. r. vádlott felszólalásában elmondta, hogy szabadulása után változtatott az életvitelén, abbahagyta a kábítószer fogyasztását, leszokott a dohányzásról, egészségesen táplálkozik, új hobbiként megtalálta a sportot, testedzést, fallabdázik, túrázni jár, megváltozott a családjához való viszonya is.
- [37] Élete másik fontos részeként tett említést a munkájáról, jelenleg már üzletvezetői feladatokat lát el, kb. 300 ezer forint havi jövedelem mellett. Kérte, hogy a bíróság ne vegye el a szabadságát, mert tanult az ügyből, és soha nem fog visszacsúszni arra a szintre.
- [38] II. r. vádlott védője perbeszédében az elsőfokú ítélet helybenhagyása mellett érvelt. Álláspontja szerint semmilyen adat nem merült fel az eljárás során arra nézve, hogy védence kereskedelmi tevékenységet folytatott volna, vagy ilyen céllal termesztett volna. Azon a véleményen volt, hogy az ügyészség a bizonyítékokat kívánja felülmérlegelni, ami pedig nem megengedett. Az ültetvény 1 millió forintos bekerülési költségét a botanikus szakértő állapította meg, akinek álláspontja szerint erre kompetenciája nincs, miközben a vádlottak 500 ezer forintról adtak számot. Szerinte ezzel kapcsolatban felmerülő aggály esetén a kérdés csak szakértő kirendelésével tisztázható.
- [39] Egyetértett az elsőfokú bíróság minősítésével, és az általa kiszabott büntetéssel is, amely alkalmas a büntetési célok eléréséhez.
- [40] Mindezek alapján a súlyosítást indokolatlannak tartva az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.
- [41] II. r. vádlott felszólalásában személyi körülményeivel kapcsolatban nyilatkozott, előadta, hogy az elsőfokú ítélet kihirdetése óta megházasodott, és folyamatosan dolgozik.
- [42] A vádlottak az utolsó szó jogán nem kívántak nyilatkozni.
- [43] A fellebbezések közül az ügyész részben - II. r. vádlott cselekményének minősítése és a

büntetése súlyosítása tekintetében - alapos.

- [44] A jogi minősítésen keresztül a tényállást is támadó perorvoslatokra figyelemmel a felülbírálat a Be. 590.§ (1) bekezdése alapján teljeskörű volt, ezért a másodfokú bíróság a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében bírálta felül.
- [45] Ennek keretében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárását a perrendi szabályok precíz megtartásával folytatta le.
- [46] Az ügyben a Be. LXXVI. Fejezetében írtak maradéktalan figyelembe vételével előkészítő ülést tartott.
- [47] A Be. 163. § (2) és (3) bekezdésben rögzített tényállás tisztázási kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett, e körben a bizonyítást érintő szabályok szerint eljárva az előkészítő ülésen szabályosan előterjesztett védelmi bizonyítási indítványokat is teljesítette.
- [48] Akkor is hibátlanul döntött, amikor az I. r. vádlott rendőri jelentésben foglalt nyilatkozatára vonatkozóan a tárgyaláson a vádlotthoz kérdést intézett, és annak alapján a Be. 185. § (4) bekezdés b) pontja szerint beemelte azt a vádlott vallomásai körébe.
- [49] A tanúbizonyítás szabályait megtartotta, így ügyelt a tanú-ét hozzátartozói minőségére tekintettel megillető mentességi jogra, amellyel a tanú törvénynek megfelelő kioktatását követően nem kívánt élni.
- [50] Az igazságügyi szakértői véleményeket tárgyalás anyagává tette, és a botanikus szakértő tárgyalási meghallgatására is a Be. 529.§ rendelkezéseit követve kerített sort a tárgyaláson.
- [51] Az okiratokat - ideértve az annak minősülő fényképfelvételeket is, és az egyéb iratokat - ismertette.
- [52] A személyi körülmények körében [Be. 561. § (3) bekezdés b) pont] az ítéletábra az alábbi kiegészítéseket teszi:
 - [53] I. r. vádlott a Kft1-nél üzletvezetőként áll alkalmazásban, havi jövedelme 300.000 Ft.
 - [54] II. r. vádlott nős családi állapotú, saját vállalkozásának neve Bt1.
- [55] A tényállásnak a Be. 592.§ (2) bekezdés b) és d) pontjaiban írt - hiányosságból és téves következtetésekből eredeztethető - részbeni megalapozatlansági hibáit a másodfokú bíróság a Be. 593.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében eljárva - az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő iratok tartalma alapján - a következők szerint küszöböli ki:
- [56] A 3. oldal utolsó előtti bekezdés 2. sorát azzal egészíti ki, hogy az ültetvény telepítéséhez kb. 1.000.000 Ft tőke volt szükséges.
- [57] A 4. oldal 1. bekezdést követően rögzíti, hogy a helyiség bérletével és üzemeltetésével kapcsolatban havonta legkevesebb 100.000 Ft kiadásuk keletkezett.
- [58] A 4. oldal 2. bekezdését követően rögzíti, hogy a még le nem szüretelt kannabisz növényekből tövenként legkevesebb 80 gramm kábítószer-hozam volt várható.
- [59] 4. oldal (3) bekezdés helyébe az alábbiakat rögzíti:
 - [60] „Az ily módon megtermelt kannabisz kis részben a saját fogyasztásukat fedezte, de a közben kialakult szándékuk alapvetően az volt, hogy azt I. r. vádlott - pontosabban meg nem állapítható összegű és részesedés melletti - haszonnal értékesítse.”

- [61] A 4. oldal utolsó bekezdés 5. sorában megjelölt - helyesen a kábítószer-kereskedelem ideje alatt szerzett - összeget 871.000 Ft-ra módosítja.
- [62] Az 5. oldal 2. bekezdését pontosítja azzal, hogy II. r. vádlott - a társával közösen - a I. r. vádlott által elvitt, a lakásáról lefoglalt 23,6 gramm, továbbá az ültetvényen száradó további 53,3 gramm total-THC-t tartalmazó, és a még lábon álló 8 tő - összességében a csekély mennyiség felső határát meghaladó, a jelentős mennyiség alsó határát el nem érő, annak 72,12%-át kitevő kitevő - kannabisz megtermesztésében vett részt abból a célból, hogy azt az I. r. vádlott értékesítse.
- [63] Az így korrigált tényállás már minden tekintetben megalapozott, mentes a Be. 592. § (2) bekezdésében írt megalapozatlansági hibáktól, és az a vádlottak tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok okszerű és törvényes mérlegelésén alapul, így a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt.
- [64] Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a szükséges mértékben teljesítette, számot adott valamennyi bizonyítékról és ezen belül arról is, hogy mely bizonyítékot milyen okból fogadott el, melyeket miért vetett el.
- [65] Mérlegelő tevékenységét ugyan a fellebbviteli főügyészség sem támadta (így elfogadta, hogy az elsőfokú bíróság egy előző (harmadik) kábítószer-termesztési ciklusra, a tanú2 részére értékesített mennyiségre nézve a vádhatóság részéről felajánlott bizonyítékokat nem találta elfogadhatónak), azonban azzal, hogy a vagyonekbevitel összességének, és a II.r. vádlott szándékának helyességét vitatta, valójában a tényállás vonatkozó részeit (4. oldal 3. bekezdés, utolsó bekezdés 5. sora, 5. oldal 2. bekezdés) sem látta helytállónak.
- [66] Így alapvetően az ügyészi fellebbezésre figyelemmel külön indítvány hiányában is - az indokolás bizonyítékok értékelésével foglalkozó részéből a másodfokú bíróság a következők kiemelését tartja szükségesnek.
- [67] Az I. r. vádlott a kábítószer-fogyasztási szokásaira vonatkozóan az elsőfokú bíróság által elfogadott első vallomásában úgy nyilatkozott, hogy 4-5 éve fogyaszt napi rendszerességgel marihuánát, naponta akár többször is, míg ecstasyt alkalmanként. A tárgyaláson elmondta azt is, hogy havonta 60.000 Ft-ot költött marihuánára.
- [68] II. r. vádlott a fogyasztás tényének elismerésén túl a fogyasztási szokásaira vonatkozóan az eljárás során részletesebb vallomást nem tett.
- [69] Ebből következően az a főügyészi álláspont, hogy napi adagjuk 1-2 gramm marihuána lehetett, az iratok tartalma alapján nem támasztható alá, és bár az I. r. vádlott által erre költött pénzüsszegebből akár arra is lehet következtetni, hogy napi legkevesebb 2 grammot fogyaszthatott, a fogyasztásra vonatkozóan kétséget kizáró bizonyítékok nem álltak rendelkezésre, így az ezzel érintett mennyiséggel nem lehet megalapozottan érvelni sem a kábítószer-kereskedelem mellett, sem az ellen. Annak viszont a később kifejtettek szerint lehet és kell is jelentőséget tulajdonítani, hogy az I. r. vádlott mekkora összeget fordított az ültetvény létesítését megelőzően kábítószer vásárlására, mert ez a kiadások alapján a vádlottak ültetvény létesítésének okával (saját részre, jó minőségű droghoz hozzájutás) kapcsolatos vallomása hitelessége ellenőrzéséhez hozzá tartozik.
- [70] Az elsőfokú bíróság a botanikus szakértői vélemény ítélet 8. oldal utolsó előtti

- bekezdésében rögzített részét aggálytalannak minősítette, és érvelt azzal is, hogy a szakértő által tapasztaltakat érdemi kifogás sem a vád sem a védelem részéről nem érte, azt elfogadta. A szakértői véleménynek kizárólag az a része nem volt akceptálható a részéről, amely a korábbi szüretre vonatkozó következtetésein alapult. (Ítélet 9. oldal 4. bekezdés)
- [71] Így egyetértett a másodfokú bíróság azzal a főügyészi érveléssel, hogy a botanikus szakértő tapasztalata alapján meghatározható 1 millió Ft befektetett tőke összege elfogadható volt, miként az is, hogy egy tő indiai kender hozama legkevesebb 80 grammra tehető.
- [72] Az ültetvény bekerülései költségének ily módon történő meghatározása - a védői érvelés ellenében - már csak azért sem kifogásolható, mert II. r. vádlott vallomása szerint egymaga 500.000 Ft-ot adott ehhez hozzá, és I. r. vádlott is azt állította, hogy az ő részét is gyűjtögetnie kellett, így a szakértő fenti véleménye a vádlotti vallomásokkal sem áll ellentétben.
- [73] Az elsőfokú bíróság hibátlanul értékelte az üggyel érintett kábítószer mennyiségét és hatóanyag-tartalmát, a vonatkozó szabályokat - ideértve a Be. 7. § (2) bekezdését, valamint a Btk. 461. § (1) bekezdése c) pontját és a (2) bekezdését is - kifogástalanul alkalmazva.
- [74] Mérlegelő tevékenységének eredményeképpen azt megállapította, hogy az ültetvény létesítésére 2017. június megelőzően került sor, így azt is, hogy korábban is sor került kannabisz termesztésre, de ezen túlmenően nem fogadta el a vádirati tényállásnak a további egy korábbi termesztési ciklusból származó kannabisz mennyiségére vonatkozó részét, mert részletes indokolás mellett (ítélet 9. oldal 2-4. bekezdés) elvetette a botanikus szakértői vélemény - elhasznált termőföldből levont - következtetéseken alapuló megállapításait.
- [75] Hasonlóképpen nem tett ténybeli megállapításokat az I. r. vádlott által tanú2 részére történt értékesítés konkrét mennyiségére nézve, mert a tanú vallomásában jelentkező bizonytalansági tényezőkre figyelemmel az abból nyert adatokat nem találta elég meggyőzőnek.
- [76] Nem találta bizonyítottnak végül azon vádirati részt sem, hogy a vádlottak (ültetvény kialakítását megelőző kifejezett) közös megállapodása volt az is, hogy a termesztett marihuánából el nem fogyasztott rész értékesítése útján rendszeres bevételhez jussanak.
- [77] E mérlegelő tevékenységét a főügyészség (a tényállásra kiható módon) nem támadta, ezzel együtt az ítélet is utal arra, hogy a mérlegelésével kapcsolatban törvényességi aggályok nem támaszthatók, így megállapításainak helyessége nem csak a vádlottak javára értékelt fenti, hanem a mérlegelő tevékenységet igénylő egyéb kérdések tekintetében sem volt megkérdőjelezhető a másodfokú eljárásban, az alábbi két kivételtől eltekintve.
- [78] II. r. vádlott esetében a tényállásban (ítélet 4. oldal 3. bekezdés) lényegében azt rögzítette, hogy bár az I. r. vádlott szándéka a termesztés útján birtokába jutott kábítószer értékesítése volt, a II. r. vádlott kizárólag a saját fogyasztását kívánta fedezni.
- [79] Ezt arra alapította, hogy a II. r. vádlott „hiteles” vallomása állt szemben a kétséges szavahihetőségű I. r. vádlott vallomásával, és e körben egyéb bizonyítékok sem álltak rendelkezésre.
- [80] Ez a konkrét személyi és tárgyi bizonyítékokat tekintve sem feltétlenül igaz, mert a II. r. vádlott azt állította, hogy a leszüretelt (és száradni fellógatott) kábítószerből nem vitt el senki semmit, ezzel szemben az elsőfokú bíróság tényként állapította meg a botanikus szakértő és az I. r. vádlott lakásán tartott szemle (és lefoglalás) adatai alapján, hogy a learatott 8 tő növényből négyet I. r. vádlott már elvitt.

- [81] Ezt meghaladóan, jóllehet az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel elfogadott nyilatkozatok szerint a II. r. vádlott végig tagadta, hogy részt vett, vagy akár csak tudott volna a társa kereskedői cselekményeiről, és ezzel szemben álló hiteles vallomás, vagy más tárgyi vagy okirati bizonyíték nem volt, ez még önmagában nem elégséges a vádlott tudattartalmára vonatkozó megállapítás megalapozásához.
- [82] Az indokolásban ténybeli következtetések ugyanis nem szerepelnek, az elsőfokú bíróság arról nem adott számot, hogy túl az említett - kézzel fogható - bizonyítékokon, azokból következhet-e a vádlott tagadását gyengítő vagy tovább erősítő megállapítás. Az ilyen jellegű (logikai szabályokon alapuló) érvelésnek - mint a bírói meggyőződés kialakulását bemutató tényezőnek - a kábítószerre elkövetett, köztudomásúan bizonyíték-szegény ügyekben a szokásosnál is kiemelkedőbb jelentősége van, mert az emberi tudattartalom a kézzel fogható jelenségeknél jóval összetettebb, az a kognitív (megismerési, gondolkodási) folyamatok elemzőbb vizsgálatát igényli.
- [83] Önmagában tehát az ellenkező bizonyíték hiánya a vádlott vallomását nem teszi hitelessé, legfeljebb következtetéssé, és az nem zárja ki azt, hogy az I. r. vádlott kereskedelmi jellegű magatartásáról tudnia kellett, és így vett részt a (kereskedési célú) termesztésben.
- [84] Ezért nem csak az volt a kérdés, hogy II. r. vádlott milyen, más vallomással és a termesztett mennyiséggel nem cáfolható előadása szerint a kábítószer saját fogyasztásra szánta-e, hanem az is, hogy az ezen túl rendelkezésre álló további tényekből (mint például a termesztési ciklusok egymásutániságának időköze, a befektetett és kiadott összegek, a feketepiacon forgalomban volt azonos típusú kábítószer jellemzői) és a tényeken alapuló következtetésekből (mint például a két ciklusból a II. r. vádlottat megillető mennyiség és a kábítószer-fogyasztási szokások összefüggései, az ésszerű gazdálkodás törvényszerűségei) együttesen is az következik-e, hogy a teljes mennyiség termesztésében nyújtott közreműködés során nem tudta és nem is kellett tudnia, hogy az I. r. vádlott az általa elvitt kábítószer értékesíteni kívánja.
- [85] Mindezek előre bocsátását követően a vádlotti tudattartalommal összefüggő tényre - amelyet az elsőfokú bíróság a tényállásban is rögzített - vonatkozóan a törvényszék által figyelembe vett bizonyítékokon felül az alábbiakat is értékelni kellett volna:
- [86] 1. A vádlottak arra hivatkoztak, hogy megelégtették a vásárolt gyenge minőséget, és ezért jó minőségű kannabiszt akartak saját fogyasztásra termelni.
- [87] Ezzel szemben áll az az elsőfokú bíróság által is tényként elfogadott érv, hogy a kannabisz termelés terén semmilyen gyakorlati tapasztalattal nem rendelkeztek, így komoly alapjuk nem volt annak feltételezésére, hogy a saját (ráadásul magról sarjztatott) növényi kultúrájuk valóban magas hatóanyag-tartalmú, jó minőségű virágzatot hoz majd.
- [88] Ez a Nemzeti Szakértő és Kutató Központ által közzétett adatok szerint nem is sikerült, ugyanis 2017-ben a lefoglalt kannabisz legmagasabb hatóanyag-tartalma 20% volt, azaz a bruttó tömeg 1/5-e. A jelen ügyben ugyanez 14%, amely inkább átlagos, mintsem magas minőség.
- [89] Mindez a fenti vádlotti érvelés ellen hat.
- [90] 2. Ha valaki saját fogyasztást kíván mindössze fedezni, az miért nem kevesebb kannabisz gondos nevelését végzi, amelyhez nem szükséges bérlemény, nem kellene nagy teljesítményű gépek, egyéb költséges beruházások, havi rendszeres (nem kis összegű) kiadások, és amelytől lelepleződés esetén is könnyebb megszabadulni. Nem érthető, miért volt szükség a saját célú termesztéshez „társ-vállalkozóra” is.
- [91] 3. A II. r. vádlott azt állította, hogy a második ciklus után le akarta állítani az ültetvényt, azonban az I. r. vádlottnak hasonló célja (vallomása alapján) nem volt, miközben az

- egyértelmű, hogy azt ketten hozták létre, közös befektetéssel, és megosztott munkával tartották fenn.
- [92] A termesztésben megnyilvánuló bűncselekmény közös megvalósítására figyelemmel kettejük közt erős bizalmi viszony feltételezhető.
- [93] Ez egyrészt megkérdőjelezi a II. r. vádlott leállításra vonatkozó (a társát ezzel magára hagyó) szándékának valóságát, másrészt a bizalmi viszonyra figyelemmel aligha hihető, hogy köztük ne esett volna szó arról, hogy a társának az általa elvitt mennyiséggel milyen céljai voltak, amely a II. r. vádlott ez irányú vallomását gyengíti. De ha ez el is fogadható, akkor - mivel abban, hogy az ültetvényt leállítják, nem állapodtak meg - az I.r. vádlott folyamatos termelési szándékból is fel kellett ismernie, hogy az ilyen körülmények között nem a saját fogyasztást célozza.
- [94] Mindemellett a kábítószer ültetvény kialakítása fejenként legalább 500.000 Ft-ot, a fenntartásával járó költségek legalább havi 50.000 Ft-ot (bérleti díj, átalány árral számolva, miközben az áramfogyasztás szükségszerűen megemelkedett az adott időszakban), így a 2016. őszén megkezdett üzemeltetéshez képest az elfogásukig legkevesebb ugyancsak személyenkénti 500.000 Ft-ot tett ki. A tényállás szerint kétséget kizáróan megtermelt kábítószer feketepiaci ára összesen - a botanikus szakértői vélemény szerint legkevesebb tövenkénti 80 grammal, és az ügyben felmerült legalacsonyabb (1800 Ft-os grammonkénti) vételárral számolva a megtermelt 16 tő kannabiszra vetítve - legalább 2,3 millió forint volt. Személyenként ez 1,15 millió forint, vagyis csaknem ugyanannyi, mint amennyit az ültetvényre el kellett költeni.
- [95] Ekként a „beruházás” egyáltalán nem volt gazdaságos saját célú termesztés esetén, ugyanis a vádlottak semmivel nem jártak jobban ezzel a nem csak költséges, de igen veszélyes vállalkozással. Még a kábítószer-szükséglet kiadásait sem sikerült megtakarítaniuk, hiszen ugyanannyit költöttek, mint amennyit a kábítószer megvásárlása esetén költöttek volna, és még csak nem is kiváló minőségű kannabiszt sikerült előállítaniuk. Viszont sosem érezhették magukat teljes biztonságban a lelepleződés kockázata miatt.
- [96] Ha tehát valóban csak fogyasztási célokat szolgált volna a termesztés, akkor jobban jártak volna, ha bele sem kezdenek az ültetvénybe, hanem továbbra is a feketepiacon vásárolják meg a szükségletüket.
- [97] 4. A saját rész - napi 1 gramm fogyasztással számolva - 640 napig, de 2 grammal számolva is közel egy évig elegendő adag. Ugyanakkor közismert tény, hogy a kannabisz az idő előrehaladtával veszít a hatóanyag-tartalmából, vagyis a saját részre történő jó minőségű marihuána megtermelése hosszú távon sem hozza meg a kívánt eredményt. Emellett a nagy mennyiségű kábítószer tárolása - amint arra az ügyészség is helytállóan rámutatott - a lelepleződés esetén magas kockázati tényezőt is jelent. Mindez szintén a saját célú készletezés ellen szól.
- [98] 5. Az ültetvény kialakítása során a vádlottak egyértelműen több igen lényeges szempontra is figyeltek: műhely célú ingatlant választottak, és egyszerre csak 8-8 tő kannabiszt termeltek, amelyből következik, hogy az ellenőrizhető közüzemi szolgáltatások igénybevétele tekintetében az a fogyasztás, amely egy magánszemély fogyasztó tekintetében kirívóan gyanús, szokatlanul tűnne, a műhely funkciójú ingatlan esetén minden nehézség nélkül megmagyarázható.
- [99] A lelepleződés kockázatainak ilyen alapos felmérése a zavartalan, folyamatos működtetésre, nem pedig a rövid távú berendezkedésre utal, és ez úgyszintén a saját használatra való termesztést cáfolja.
- [100] Így összességében, még ha az I. r. vádlott elfogadott vallomása szerint a II. r. vádlott nem is vállalt részt az értékesítésben,

- [101] - a rövid idő alatt készletezésre megtermelt jelentős mennyiségű marihuána tartásával együtt járó kockázat
- [102] - a hosszú távú tárolással a minőségromlás lehetősége,
- [103] - az a körülmény, hogy a korábban kábítószer beszerzésére fordított összeggel azonos költségeket igényelt az ültetvény kialakításával és fenntartásával járó kiadások
- [104] - a milliós nagyságrendű beruházást igénylő, kiváló ültetvény vádlotti vallomás szerinti mindössze két nemzedéknyi növény termesztésére történő kialakításának irracionalitása
- [105] együttesen azt igazolják, hogy a vádlott azon védekezése, miszerint az ültetvénnel kizárólag a saját fogyasztását szándékozta megtermelni, továbbá, hogy abban állapotok volna meg, hogy fele-fele arányban elosztják a termést, és azt majd ténylegesen is saját maguk fogyasztják el, teljességgel ésszerűtlen, a gazdaságossági törvényszerűségek és megfontolások tökéletes figyelmen kívül hagyására épül, így akkor sem lehet elfogadni, ha azt más bizonyítékok nem cáfolták.
- [106] Ezért az az elsőbírói következtetés nem logikus és nem is helyes, hogy II. r. vádlott célja a közös termesztéssel kizárólag a saját fogyasztás biztosítása volt, az említett körülményekből kétséget kizáróan tudta, tudnia kellett, hogy az I. r. vádlott által elvitt (és a lábon álló termés tekintetében elvinni szándékozott) mennyiséggel kereskedni fog, és csakis ez lehetett az érdekeikkel összeegyeztethető szándékuk a további termesztéssel is.
- [107] Így az sem volt elfogadható, hogy az ültetvényen maradt 4 tő marihuána, és a még lábon álló termés fele őt illette volna meg fogyasztási célokkal. Noha az nem volt vitatható, hogy a megtermelt mennyiségből fogyasztani is akartak, de a termesztés során mindkettejüket továbbértékesítési és haszonszerzési szándék vezérelte.
- [108] Arra vonatkozóan már nem állt rendelkezésre bizonyíték, miszerint az értékesítésből befolyt haszon hogyan osztoztak meg, abból az ültetvény üzemeltetését, vagy a saját fogyasztásukat fedezték-e, de ennek nincs jelentősége a vádlotti tudattartalom ténykénti megállapíthatósága szempontjából. A lényeg egyedül az, hogy racionálisan az ültetvény üzemeltetését csakis kézzelfogható haszon érdekében végezhetette a két vádlott, másként nem, és az ültetvényen maradt mennyiség sem szolgálhatta a II. r. vádlott kizárólagos fogyasztását.
- [109] Azt nem lehetett cáfolni, hogy II. r. vádlott nem vett részt tevékenyen a terjesztésben, de az ültetvény üzemeltetésével, a kábítószer termesztésével egyértelműen közreműködött I. r. vádlott kereskedői cselekményében.
- [110] A másik - szintén a tényállást érintő - kérdés a vádlottól lefoglalt és vagyonekbevétele alá eső összegre vonatkozó bizonyítékokkal függött össze.
- [111] A kiterjesztett hatályú vagyonekbevétele 2014/42/EU irányelvben meghatározott funkciója a bűnözés elleni hatékony küzdelem érdekében az, hogy az elkövető bűnösségének megállapítása esetén a konkrét bűncselekménnyel kapcsolatos vagyon mellett meghatározott feltételek esetén az elkövető *további vagyona* is elkobozható legyen.
- [112] Ezen uniós jognak való megfelelés célozta a Btk. 74/A.§-ában írt szabályok törvénybe iktatását, és így a vagyonekbevétele (az elkövetés idején már hatályban volt rendelkezések szerint) kiterjed arra a vagyonra is, amit a kábítószer forgalomba hozatala, illetve az azzal való kereskedelem elkövetője a bűncselekmény elkövetésének ideje alatt szerzett. Amennyiben azonban bizonyítást nyer, hogy a vagyon nem bűncselekményből származik, a vagyonekbevétele nem rendelhető el.

- [113] Ezzel összefüggésben indokolt kitérni a bizonyítási teher elvének mibenlétére, vagyis arra, hogy a védelem esetén is ugyanolyan jellegzetességekkel rendelkezik-e, mint a vádló tekintetében.
- [114] A Be. annak deklarálásával, hogy a vádló köteles a vád bizonyítására, a funkciómegosztást figyelembe véve teszi hangsúlyossá, hogy ki viseli a vádért a felelősséget, kire telepíti a bizonyítási terhet.
- [115] A bizonyítási teher megfordulása esetén valójában a valóság bizonyításának (exemptio veritatis) kivételes eseteit fogalmazza meg a törvény, következésképpen az annyit jelent, hogy a megengedett körben a vádlott tartozik felelősséggel az adott tény valóságáért.
- [116] Nem elegendő tehát a pusztá kétségek ébresztése, valónak ugyanis csak akkor lehet elfogadni egy bizonyítandó tényt, ha a rendelkezésre álló adatok és körülmények a logika, ésszerűség szabályai mentén együttesen abba az irányba mutatnak, hogy az adott történés, magatartás, állapot, státusz stb. másként nem állhatott elő. Ehhez több szükséges, mint egy - az elsőfokú bíróság által is ellentmondásosnak, hiányosnak, megkérdőjelezhetőnek - értékelt vádlotti vallomás, és az azt csak részben alátámasztó közeli hozzátartozói nyilatkozat.
- [117] Az elsőfokú bíróság tanúll tanúvallomása kapcsán ugyanis arra a következtetésre jutott, hogy az általa előadott tények kétségkívül nem szokványosak, és kifogásként támasztható azzal szemben az is, hogy a vádlott vállalkozásának céljáról (egy belvárosi kávézó üzemeltetéséről) semmit nem tudott. Ehhez képest szerinte, minthogy azt más bizonyíték nem cáfolta, a tanú vallomása elfogadható volt, és ekként az 500.000 Ft törvényes eredetét bizonyította.
- [118] Ezzel az érveléssel szemben a másodfokú bíróság álláspontja szerint számos - kétség kívül közvetlenül valóban nem személyi, vagy tárgyi bizonyítékon, hanem köztudomású tényeken, és más ténybeli következtetéseken nyugvó - adat állítható.
- [119] Először is, az I. r. vádlott indokolatlanul csak későbbi nyomozati vallomásaiban terjesztette elő az ezzel kapcsolatos, és a korábbi vallomásától is eltérő (ennek okára elfogadható magyarázattal nem is szolgáló) nyilatkozatát.
- [120] Kábítószeres bűncselekményekben a hozzátartozó tanúkenti fellépése valamely lefoglalt pénzösszeg eredetének igazolása céljából kifejezetten jellemző, így az édesapa által előadott (nem melleleg a fia védekezését alátámasztani látszó) történet rendhagyósága, életszerűtlensége, valamint az a körülmény, hogy éppen abban az időszakban (nem korábban és nem később) került sor ezen juttatásokra, mikor az ültetvény kialakítása, működtetése az I. r. vádlott vallomása szerint is megkezdődött, önmagában is kétségeket kellett volna, hogy ébresszen az elsőfokú bíróságban.
- [121] Ezen túl az I. r. vádlott legális bevételeire és kiadásaira nézve olyan vallomást tett, melyből - az egyéb bizonyítékok mellett - az elsőfokú bíróság szerint is az a következtetés vonható le, hogy a vádlott kiadásaira fordított legkisebb összeggel számolva sem volt legálisan megtakarítható az ültetvény létesítésére szánt, valamint a többi - állítólag szintén jogszerűen összegyűjtött - legkevesebb 370.000 Ft (ítélet 6. oldal (4) bekezdés).
- [122] A vádlott azt állította - az elsőfokú bíróság által elfogadott egyéb bizonyítékokkal (mint pl. a fényképfelvételek és híváslista adatok) szemben -, hogy az ültetvényt az elfogadásuk előtt 6-7 hónappal korábban (vagyis 2017. márciusa-áprilisa) kezdték el üzemeltetni, mert addigra sikerült összespórolni a berendezési költségeket. E vallomása fényében kiváltképpen érthetetlen, miért is tette volna félre a szülőktől kapott - nagyságrendileg a belvárosi kávézó megvalósításához - irreálisan alacsony összegeket, amelyekre az ültetvényhez is égető szüksége volt (mert arra külön spórolnia kellett).
- [123] Hozzáteve mindehhez a saját vállalkozás jellegéhez (belvárosi kávézó) igazodó tőkeigény

- és a szülői támogatás összege közötti rendkívüli különbséget, továbbá, hogy a tanú megfelelő iratokkal sem támasztotta alá, de még csak nem is valószínűsítette, miszerint a fenti készpénzes összegekhez mikor, milyen formában jutott hozzá, csak a kétségek sora fogalmazódik meg a tanúvallomás kapcsán, nem pedig az a meggyőződés, hogy a lefoglalt összegből 500.000 forintot a vádlott az édesapjától 2016. augusztusától kezdve részletekben kapta és azt egészen elfogásukig sikerült is megőriznie.
- [124] Ezek a bizonyítékok és következtetések sokkalta inkább annak megállapítására alkalmasak, hogy ha a vádlott édesapja adott is vállalkozás beindításához részletekben 500.000 Ft-ot, az vállalkozás maga volt az ültetvény kialakítása és működtetése, amelyről bár az édesapa nem tudott, a vádlott magatartása, és a vele szemben alkalmazható intézkedés szempontjából ennek jelentősége nincs.
- [125] Mindezeket a körülményeket az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, mikor a tanú (I. r. vádlott védekezésével csak részben összhangban lévő) vallomását teljes egészében hitelesnek elfogadva a lefoglalt pénzösszegeből 500.000 Ft törvényes eredetét bizonyítottnak találta.
- [126] Ezzel szemben a másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a vádlottnak nem sikerült bizonyítania a pénzösszeg származását, és így annak terhe a vádlottra esik, vagyis a tőle lefoglalt teljes összeg tekintetében változatlanul fennálló törvényi vélelem alapján vagyonekbozása alá esik.
- [127] Az ítélet tábla a tényállásban nem csak az összecszerűséget korrigálta, hanem a készpénz birtoklásának alapját is. A törvényi vélelem ugyanis ahhoz fűzi a joghátrány alkalmazandóságát, hogy azt az elkövető a bűncselekmény ideje alatt szerezte (vagyis nem azt fogadja el valószínűnek, hogy a vagyon a bűncselekmény elkövetéséből származik). A jogalkotói cél is az volt, hogy a konkrét bűncselekménnyel kapcsolatos vagyon mellett meghatározott feltételek esetén az elkövető más vagyona is elkobozható legyen.
- [128] A fenti módosításokkal együtt az indokolás teljes, logikus és törvényes, így azt - és azon keresztül a megalapozott tényállást - eredményesen a fellebbezési eljárásban sem érhetne támadás.
- [129] Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, ugyanakkor a már kifejtettek szerint II. r. vádlott cselekményének jogi minősítésével az ítélet tábla nem értett egyet, e vonatkozásban az ügyészi fellebbezésben írtakat osztotta.
- [130] Nem úgy azonban a főügyészségnek a megszüntető rendelkezés ellen felhozott érveit.
- [131] Az elsőfokú bíróság - döntéséből is kitűnően - nem önmagában a büntetési tételt vette vizsgálat alá, figyelembe vette mindazon körülményeket, melyek a kábítószer birtoklásával összefüggő tényállás konkrét tárgyi súlyának és társadalomra veszélyességének jellemzőit befolyásolták.
- [132] Az irányadó tényállás szerint lefoglalt 22 db - csekély mennyiségű - ecstasy tablettát I.r. vádlott gyűjteményenként tartotta, és az ítélet tábla meglátása szerint ennek van döntő jelentősége a magatartás megítélése szempontjából.
- [133] Az a főügyészi álláspont semmilyen formában nem osztható viszont, amely a minősítést megalapozó csekély mennyiség felső határának átlépése esetén kiszabható súlyosabb büntetési tétellel kapcsolatos elméleti fejtegetésre vonatkozik. Nem vitatható, hogy az ecstasy tabletták tiszta hatóanyag-tartalma megközelíti a csekély mennyiség felső határát, e tény azonban - bűnösség megállapítása esetén is - kizárólag a joghátrány szempontjából

- juthat szerephez (vö. 56/2007. Bk vélemény III/3. pont), és mint ilyen, a vétség adott kategórián belüli konkrét tárgyi súlyának nagyobb fokára, és ekként a két évig terjedő szabadságvesztési tételkeret által meghatározott büntetés kiszabására lehet hatása.
- [134] A kábítószerre vonatkozó büntető tényállásokat védett jogi tárgya az emberi egészségghez fűződő társadalmi érdek, tényállásokkal szabályozott elkövetői magatartások veszélyessége tehát ahhoz igazodik, hogy alkalmasak-e és a igen milyen mértékben az emberi egészség veszélyeztetésére, vagy konkrét konkrét megsértésére.
- [135] Ha az elkövető a kábítószer egyes darabjaiból gyűjteményt hoz létre, az annyit jelent, hogy még maga sem kívánja azt elfogyasztani.
- [136] Az kétségtelen tény, hogy a kábítószer tartása is büntetendő önálló elkövetési magatartás, de azért, mert az kábítószer megszerzésén túl lehetővé teszi a birtokos számára a használatot (fogyasztást) vagy az azzal való rendelkezést [EBH 2006. 1393.]. A tartás konkrét jogellenessége tehát a használatot, vagy a rendelkezési jog gyakorlását megalapozó birtoklásban áll.
- [137] Ehhez képest az olyan jellegű birtoklásnak az emberi egészségre kiható kockázata, melynek még a saját célú használat sem célja, nemhogy az a feletti rendelkezés (azaz átadás, forgalomba hozatal stb.), a magatartás tényállásszerűsége ellenére is csak absztrakt, azaz társadalomra veszélyessége a valóságban igen csekély.
- [138] Az ilyen jellegű elvont, távoli veszélyeztetés a védett jogi tárgy vizsgálatán keresztül egyértelműen megengedi annak a következtetésnek a levonását, hogy annak az 5 évtől 20 évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmény mellett a felelősségre vonás szempontjából jelentősége nincsen.
- [139] Ezért az elsőfokú bíróság messzemenően helyesen alkalmazta a Be. 567. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott megszüntetési okot, és alapvetően ez a magyarázata annak, hogy a tényállás érintett részét - a főügyési indítvány ellenében - nem látta indokoltnak annál mélyebben részletezni, mint ahogy azt az elsőfokú bíróság rögzítette.
- [140] A forgalmazói típusú magatartás I. r. vádlott terhén történő értékelése hibátlan volt, annak jogi magyarázatát is mindenben osztotta az ítéletábra, csak az elkövetői alakzatot kellett (a II.r. vádlott cselekményének alábbiakban írt eltérő minősítésére figyelemmel) módosítani.
- [141] A megállapított tényállás szerint a vádlottak közösen termesztettek kannabiszt abból a célból, hogy azt nagyrészt az I. r. vádlott értékesítse, és a saját kábítószer-szükségleteiket is kielégítsék.
- [142] Az 1/2007. Büntető jogegységi határozat IV. pontja szerint a kereskedelemmel elkövetés magába foglal minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladóhoz vagy a fogyasztóhoz. Ezek közé tartozik a kábítószernek kereskedelem céljából történő megszerzése, készletezése is.
- [143] És minthogy a termesztés a megszerzéssel azonos megítélés alá esik, a II. r. vádlott az I. r. vádlottal szándékegységben cselekedett, és ily módon a Btk. 176.§ (1) bekezdés 4. fordulatóban meghatározott kábítószer-kereskedelemért tartozik felelősséggel.
- [144] II. r. vádlott cselekvősége az I. r. vádlottéhoz annyiban igazodik, amennyiben a közösen megtermelt, és a I. r. vádlott által elvitt, a lakásáról lefoglalt 23,6 gramm, továbbá az ültetvényen száradó további 53,3 gramm totál-THC-t tartalmazó, és a még lábon álló 8 tö - összességében a csekély mennyiség felső határát meghaladó, a jelentős mennyiség alsó határát el nem érő - annak 74,6%-át kitevő kitevő - kannabisz kereskedelem alá eső mennyiség volt.
- [145] Utal arra a másodfokú bíróság, hogy az I. r. vádlott lakásán lefoglalt kábítószerre nézve az

elsőfokú bíróság is megállapította, hogy az az ültetvényről származhat, ez a vádlottak vallomásából, és az ültetvényről hiányzó növényegyedekből is egyértelműen következik. Így az I. r. vádlottnál fellelt kannabisz is kettejük kereskedelmi tevékenységének részeként értékelendő.

- [146] Továbbá irányadónak tekinti a másodfokú bíróság a törvényszék I. r. vádlott tekintetében a fogyasztást érintő helytálló indokait is, miszerint a fogyasztás önmagában nem ad alapot a kereskedés céljára termelt és/vagy készletezett kábítószer mennyiségének ilyen okból történő kettéosztására, így annak el nem vitatása mellett, hogy a vádlottak saját fogyasztásukat is fedezni kívánták a megtermelt mennyiségből, a minősítésre érdemi kihatása nem volt.
- [147] Az 1/2007. BJE fent idézett szabálya szerint a kábítószernek kereskedés céljából történő megszerzése, készletezése befejezett önálló tettesi cselekmény. Ebből pedig csak az következhet, hogy a két vádlott - a szándékos bűncselekményt egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítva meg - egymás társtettesi (Btk. 13.§ (3) bekezdés).
- [148] Ennek megállapíthatóságának nem akadályozza az I. r. vádlott mennyiségi túllépése, vagyis az, hogy olyan, szintén értékesítésre szánt kábítószereseket is lefoglaltak tőle, amelyhez a társának nem volt köze.
- [149] A társtettesek magatartásának ugyanis csak azonos törvényi (alap)tényállásba kell illeszkednie, ezen belül az egyes társtettesek cselekményének minősítése már eltérhet egymástól.
- [150] Ekként az I.r. vádlott esetében is ki kellett mondani a társtettesi elkövetési módot.
- [151] A büntetés kiszabása során jelentős körülményeket az elsőfokú bíróság alapvetően feltárta, azokat a már részletezettekre is figyelemmel a következők szerint szükséges helyesbíteni, kiegészíteni.
- [152] Mindkét vádlott esetében további súlyosító körülmény a társtettesesség, a II. r. vádlottnál - a cselekményben betöltött szerepét tekintve - kisebb súllyal.
- [153] A bűncselekmények elszaporodottsága - szemben az elsőfokú bíróság álláspontjával - nem csak akkor értékelendő súlyosító körülményként, ha azt a vádhatóság bizonyítja, hanem akkor is, ha a köztudomás szerint az ügyben elbírált vagy az ahhoz hasonló bűncselekmények száma (az elkövetéskor) a korábbi időszakhoz képest lényeges emelkedést mutat, vagy ha a számuk az adott területen lényegesen magasabb volt az átlagosnál. [56/2007. Bkv. III/11.] Ez egyéb iránt összhangban áll a Be. 163.§ (4) bekezdés a) pontjában írt bizonyítási szabállyal is.
- [154] Aligha vitatható el annak közismert, és az ítéletábra által elbírált ügyek alapján is megerősíthető ténye, hogy a kábítószerre megvalósított mindkét jelen eljárással érintett bűncselekmények száma 2014. óta folyamatosan magas, nem csökken számottevően, és országos átlagot tekintve is a fővárosban mutatja folyamatosan a legmagasabb arányt.
- [155] Ezért a másodfokú bíróság az elszaporodottságot beemelte a súlyosító körülmények körébe.
- [156] II. r. vádlott beismerése az adott tények mellett már csak részleges, így az csekélyebb nyomatékkal értékelhető a javára.
- [157] Az így helyesbített bűnösségi körülmények között, és a II. r. vádlottat érintő minősítésmódosítás okán sem találta a vádlottakkal szemben (I. r. vádlott esetén a büntetés enyhítésével) kiszabott szabadságvesztés büntetéseket eltúlzottan enyhének a másodfokú bíróság, azt legfeljebb II. r. vádlott tekintetében volt indokolt - elsődlegesen a belső arányosság követelményének érvényre juttatása érdekében a súlyosabb minősítés miatt - némiképp szigorítani.
- [158] Ennek magyarázata pedig az, hogy a vádlottak első bűnelkövetőként kerültek bíróság elé, a

másodfokú nyilvános ülésen tett nyilatkozataik, és az általuk csatolt dokumentumok alapján is láthatóan teljes egészében megváltoztatták életvezetésüket. Azóta elhelyezkedtek, családi kapcsolataikat is helyreállították, törvénytisztelő életmódot folytatnak.

- [159] I. r. vádlott esetében ezért a másodfokú bíróság egyetértett a törvényszékkal a Btk. 82.§ (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásával, és az ekként a törvényi minimumot el nem érő tartamban meghatározott szabadságvesztéssel, valamint ezzel együtt a - szabadságvesztéshez igazodó - közügyektől eltiltással is. Ugyanakkor az így is kellően méltányos büntetések további mérséklésére a másodfokú bíróság lehetőséget nem látott, a védelem ez irányú fellebbezése ezért eredményre szintén nem vezetett.
- [160] Az elsőfokú bíróság kellő magyarázat mellett határozott meg a Btk. 37.§ (3) bekezdés ad) pontja szerinti fegyház helyett eggyel enyhébb végrehajtási fokozatot, így annak megváltoztatása sem volt szükséges.
- [161] II. r. vádlott tekintetében a büntetési középérték 5 év volt, és bár a terhére rótt bűncselekmény enyhébb megítélés alá esett - alapvetően a kereskedési elkövetési magatartáson belül a bűnösség enyhébb fokaként értékelhető természetűre figyelemmel -, a szabadságvesztés büntetést a másodfokú bíróság a törvényi minimumra, azaz két évre, a próbaidő tartamát pedig a törvényi maximumra, 5 évre felemelte.
- [162] Az elsőfokú bíróság a feltételes szabadságra bocsátás idejét nem egészen a törvény szövegéhez igazodva határozta meg, mert abból úgy tűnik ki, mintha a kétharmad rész letöltése után alanyi jogon részesülhetnek a feltételes szabadságra bocsátásban. Mivel a vádlottaknak tisztában kell lenniük azzal, hogy a kedvezmény csak lehetőség, a másodfokú bíróság Btk. 38.§ (2) bekezdés a) pontjának megfelelően kiegészítette a rendelkezést azzal, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített időpont a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja csupán.
- [163] A vagyonelkobzás ténybeli alapja körében kifejtettekre tekintettel a I. r. vádlottól lefoglalt teljes 871.000 forintos összeg a Btk. 74/A.§ (1) bekezdés b) pontja szerint vagyonelkobzás alá eső érték, minthogy a törvényi vélelem megdöntését célzó bizonyítás nem vezetett eredményre. Ezért kellett mellőzni a pénz lefoglalásának megszüntetésére és kiadására vonatkozó rendelkezést.
- [164] A beszámított tartamok tekintetében a másodfokú bíróság egyrészt - az egyértelműsítés érdekében - az eljárás kezdetén még házi őrizetként és lakhelyelhagyási tilalomként szabályozott, de az elsőfokú ítélet meghozatalakor már egységesen bűnügyi felügyeletként nevezett kényszerintézkedéseket elkülönítette aszerint, hogy melyik tartam volt az, amely a korábbi házi őrizetnek felelt meg, és ekként (mint ingatlan elhagyását tiltó kényszerintézkedést) a szabadságvesztésbe be lehet és kell is számítani.
- [165] Másrészt helytálló volt az ügyész észrevétele a II. r. vádlott tekintetében rögzített bűnügyi felügyelet tartamának téves voltára nézve. Ez is részben abból állhatott elő, hogy a Be. nem differenciál megnevezés szerint az ingatlant és a közigazgatási területet érintő bűnügyi felügyelet megnevezései között, és ezért a beszámítható tartamok sem válnak megfelelő megkülönböztetés nélkül azonosíthatóvá. Másrészt nem észlelte az elsőfokú bíróság, hogy a közigazgatási terület elhagyását tiltó bűnügyi felügyeletet maga szüntette meg a 2019. március 8-án kelt határozatával, így annak záró időpontját is pótolni kellett.
- [166] A bűnjelekre vonatkozó rendelkezés a fenti kivételtől eltekintve egyebekben törvényes volt, azt a bírósági iratok alapján a törvényszéki azonosítókkal egészítette ki az ítéletábra.

- [167] A bűnügyi költség viselésével kapcsolatos döntés törvényes volt.
- [168] Ezért összességében a másodfokú bíróság a Be. 604.§ (1) bekezdés b) pontja és 606.§ (1) bekezdése alapján Fővárosi Törvényszék ítéletét részben, a rendelkező rész szerint megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta, helyesbítve II. r. vádlott beszámítás alá nem eső bűnügyi felügyeletének időtartamát és megváltozott személyazonosító okmányának számát.

, 2020. február 26.

. Magócsi István sk. dr. Borbás Virág Bernadett sk. dr. Raczkó Katalin sk.
a tanács elnöke előadó bíró bíró

A Fővárosi Törvényszék 8.B.1483/2018/22. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.278/2019/7. számú ítéletében írt változtatásokkal 2020. február 26. napján I. r. és II. r. vádlott vonatkozásában jogerőre emelkedett.

Budapest, 2020. február 26.

dr. Magócsi István sk.
a tanács elnöke